

เปิดมุมมอง

ศัลยแพทย์ ประเสริฐวิทยาการ
ทีมกรุป

โลกของเราทุกวันนี้ดูเหมือนจะหมุนเร็วขึ้นทุกวัน มีหลายสิ่งแปรผันเปลี่ยนแปลง มีอะไรต่อมิอะไรมาแย่งความสนใจของเราอยู่ตลอดเวลา ทำให้หลาย ๆ ท่านอาจจะลืมนึกไปว่า พวกเรากำลังอยู่ในช่วงเวลาแห่งความเปลี่ยนแปลงรุนแรงมากที่สุดในประวัติศาสตร์โลก และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่พวกเราจะต้องเตรียมตัวรับความเปลี่ยนแปลงอันนี้ที่จะเกิดขึ้นกับพวกเราทุกคน โดยเฉพาะเรื่องสถาปัตยกรรมและผังเมือง ที่พวกเราใช้เวลาแทบจะทั้งชีวิตอาศัยอยู่

จะว่าไปแล้ว ประวัติศาสตร์เชิงสถาปัตยกรรมและผังเมืองเองนั้นจริง ๆ แล้วมีความเปลี่ยนแปลงน้อยมาก... สถาปัตยกรรมที่เราอาศัยอยู่ทุกวันนี้ มีสภาพไม่ต่างจากเมื่อหลายร้อยปีก่อนสักเท่าไรหรอก เรายังคงมีเสา มีคานามีช่องหน้าต่าง มีหลังคา มีบันไดระดับของความเปลี่ยนแปลงนั้นออกจะมีอยู่ที่เปลือกนอกของสถาปัตยกรรมเท่านั้น

สิ่งที่ปฏิวัติที่เปลี่ยนแปลงสถาปัตยกรรมสมัยใหม่มากที่สุด น่าจะเป็นลิฟต์กับบันไดเลื่อน ซึ่งเอื้อให้ผู้คนสามารถอาศัยอยู่ในอาคารที่ใหญ่มาก ๆ หรือสูงมาก ๆ ได้ พอ ๆ กันกับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงเมือง

เราน่าจะอยู่กันอย่างไรในอนาคตอันใกล้นี้

สมัยใหม่ได้มากที่สุด ก็คือรถยนต์ เมื่อรถยนต์กลายเป็นของที่ใครก็หาซื้อมาได้ เมืองทุกเมืองทั่วโลกก็ต้องปรับเปลี่ยนตัวเอง เพิ่มถนนหนทางเพื่อให้รถยนต์เข้าไปถึงได้ บริเวณไหนที่มีถนนตัดผ่านก็จะมีมูลค่าสูง เป็นเหตุให้คนเก็งกำไร หรือพัฒนาที่ดินกันต่อไป อย่างเมืองกรุงเทพมหานคร ที่เดิมที่มีคูคลองลำรางจำนวนมาก ก็ต้องถูกถมเพื่อปรับสภาพกัน

ถ้าการทำนายอนาคตระยะไกลเป็นเรื่องที่ยากเกินไป เราน่าจะมาเริ่มกันที่เรื่องใกล้ ๆ อย่างรถยนต์กันก่อนเอาจริง ๆ คนกรุงเทพฯ ใครก็อยากมีรถ เพราะถึงแม้ว่าจะมี mass transit พัฒนาขึ้นมาแล้วก็ตาม แต่เมืองของเราไม่มีโครงสร้างพื้นฐานที่ยังเดินทางไปในหลาย ๆ ที่ยังไม่ค่อยสะดวกอย่าว่าแต่อาคารหรือรถที่ตกแบบคาดเดาไม่ค่อยได้

รถยนต์จึงเป็นสิ่งที่ใคร ๆ ก็อยากได้...บางคนตัดสินใจซื้อรถยนต์ก่อนความจำเป็นอื่น อย่างเช่น บ้าน เสียด้วยซ้ำ ๆ ที่ค่าเสื่อมราคาสูงมาก ถอยออกมาจากโชว์รูมก็เริ่มต้นขาดทุนแล้ว บางคนซื้อมาทั้ง ๆ ที่ยังไม่ถึงจุดรถของตัวเองเป็นหลักเป็นแหล่งเสียด้วยซ้ำ เพราะคอนโดใจกลางเมืองรุ่นใหม่ ๆ ไม่สามารถจะมีที่จอดรถได้ 100% สักเท่าไรหรอก

แต่เรื่องราวนี้กำลังจะเปลี่ยนไป เพราะเทคโนโลยีเรื่องยานพาหนะไร้คนขับนั้นอยู่ใกล้ตัวมากกว่าที่เราคิดมาก ในเวลานี้บริษัทชั้นนำของโลกทั้ง ๆ ที่ค่าเสื่อมราคาสูงมาก ถอยออกมาจากโชว์รูมก็เริ่มต้นขาดทุนแล้ว บางคนซื้อมาทั้ง ๆ ที่ยังไม่ถึงจุดรถของตัวเองเป็นหลักเป็นแหล่งเสียด้วยซ้ำ เพราะคอนโดใจกลางเมืองรุ่นใหม่ ๆ ไม่สามารถจะมีที่จอดรถได้ 100% สักเท่าไรหรอก

2-3 ปีจากนี้เท่านั้นเอง

เมื่อมีรถยนต์ที่สามารถขับได้ด้วยตัวเองออกมาในตลาด วิธีคิดวิธีการอยู่อาศัยของบุคคลจะเปลี่ยนไปอย่างรุนแรง เพราะรถยนต์ปกตินั้นเราทานซื้อกันมาขับเอง ใช้เอง วันละ 3 ชั่วโมง 4 ชั่วโมง ก็เยอะมากแล้ว ที่เหลืออีก 20 กว่าชั่วโมงนั้นจอดทิ้งไว้เฉย ๆ เสื่อมราคาไปทุกวินาที และเมื่อรถยนต์สามารถขับเองได้ เวลาที่เราไม่ใช้มัน เรายังไม่ควรปล่อยให้มันจอดไว้ เราสามารถส่งมัน

ออกไปทำงานหาเงินแทนเราได้ การซื้อรถยนต์อาจจะไม่ใช่เรื่องสิ้นเปลืองอีกต่อไป และถือได้ว่าเป็นการลงทุนด้วยซ้ำ เมื่อคิดกันเรื่องนี้ต่อว่า ถ้าเราไม่ต้องการจอดรถยนต์ไว้เฉย ๆ เพื่อให้เสื่อมราคาไป เอาจริง ๆ เราก็เริ่มที่จะไม่ต้องการที่จอดรถยนต์เหมือนกัน ลองคิดถึงว่า ในใจกลางเมืองหลวงอย่างกรุงเทพฯนั้น อาคารใหญ่แทบทุกอาคารต้องมีที่จอดรถจำนวนมาก จะเกิดอะไรขึ้นถ้าเราไม่ต้องการที่จอดรถ

จำนวนมากเหล่านี้อีกต่อไป พื้นที่จำนวนหลายล้านตารางเมตรจะถูกเปลี่ยนกลับมาใช้ประโยชน์ใช้สอยได้ พื้นที่ขายทั้งหลายของโครงการต่าง ๆ อาจจะกลายเป็นลานตลาดในช่วงเวลาข้ามคืน

ตัวรถยนต์เองนั้นบางทีก็อาจจะต้องเปลี่ยนวิธีคิด วิธีการออกแบบไปเหมือนกัน เพราะไม่ต้องการคนนั่งขับต่อไปแล้ว รถก็จะกลายเป็นสภาพเป็นเหมือนห้องห้องหนึ่ง ที่ผู้คนสามารถจะใช้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ของชีวิตได้อย่างเช่น การทำงาน การประชุมหรือการนอนหลับ หรือแม้กระทั่งการออกกำลังกาย ที่จอดรถยนต์น่าจะกลายเป็นของสิ้นเปลืองอย่างแรง ผลออก ๆ จะมียุคแห่งการเช่ารถยนต์ไปใช้ หรืออาจจะมีรถเช่าส่วนบุคคลของคอนโดหรือสำนักงานทั่วไปก็ได้ เพราะต้องสร้างทางสัญจร หรือเครื่องจักรที่จะพารถยนต์เข้าไปในที่จอด

รถยนต์ก็ต้องพยายามใช้พื้นที่ foot print ให้คุ้มค่าที่สุด รูปทรงน่าจะต้องกลายเป็นกล่อง หรืออาจจะเริ่มที่บางคนใช้ชีวิตทั้งอาศัยและพักผ่อนนอนหลับในรถเสียเลย แล้วปัญหาการติดต่อกองเรามาใช้เป็นเหตุผลในการมาตามนัดสายไม่ได้อีกต่อไปแล้ว

สภาพของเมือง หรือสาธารณูปโภคของเมือง คงจะต้องถูกปรับเปลี่ยนไปอย่างมาก เพื่อให้เหมาะสมกับวิถี และวิถีการใช้ชีวิตของผู้คน และพวกเราที่ควรที่จะต้องพยายามมองไปในอนาคตอย่างสุดความสามารถที่เราจะทำได้ และเตรียมการรับสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อคนรุ่นลูกหลานของเรานั้นเอง